

## Referat - Migratie

### TIPURI DE MIGRATII

Pornind de la cauzele generale si particulare care genereaza mobilitatea populatiei in teritorii, obtinem urmatorul tablou general al migratiilor:

a) Migratii individuale determinate in primul rand de factori economici. in functie de raza lor de actiune, de perioada de deplasare si de mijloacele de deplasare, acestea se subdivid in migratii sezoniere si deplasari definitive la mare distanta. Acestea pot adeseori deveni definitive (migratii fortate, migratii libere pe raza limitata, migratii industriale sau agricole). Cea mai des intalnita forma de migratii de acest fel este cunoscuta sub denumirea de exod rural care vizeaza in primul rand miscarile din interiorul tarilor. Sunt de asemenea cunoscute deplasările periodice fara legatura cu gra-dientul de munca - de tip turism si de tip pelerinaj.

b) Migratii pe grupe organizate, care pot fi definitive (migratii razboinice - o parte a marilor invazii, colonizarea -, migratiile vanatorilor, crescatorilor de animale, agricultorilor dupa epuizarea terenurilor lor). Ele pot fi de asemenea ritmice, desfasurandu-se intr-un spatiu definit (nomadism pastoral, nomadismul pescarului, vanatorului, culegatorului, agricultorului cu ritm sezonier) sau cu caracter de seminomadism viata agricola si pastorala de munte etc. Asemenea miscari sint determinate de un anumit mod de viata, conturat secole de-a randul.

### MARILE MIGRATII, ROLUL LOR IN POPULAREA GLOBULUI

Migratiile populatiei sint foarte vechi. Marile migratii de la sfarsitul perioadei antice si inceputul sclavagismului timpuriu au avut un rol important in aparitia multor popoare din Asia si Europa. Aceasta perioada este adeseori denumita si epoca marilor migratii ale popoarelor.

Acestui timp ii apartine raspandirea popoarelor germanice in Europa centrala si de nord, inclusiv patrunderea lor in insulele Britanice. in aceasta perioada, popoarele slave se raspandesc intr-o serie de tari din Europa de rasarit si Peninsula Balcanica.

in prima jumatate a mileniului I, emigreaza din regiunile Uralului in regiunile Dunarii mijlocii, maghiarii (ungurii de astazi). in aceeasi perioada sint cunoscute cuceririle arabe (incepand cu secolul al VII-lea e.n.) care au fost urmate de raspandirea arabilor in tarile Orientului Mijlociu si Apropiat, in tarile Africii de nord si asimilarea de catre acestia a populatiilor locale.

Printre migratiile primei jumatati a celui de-al doilea mileniu se remarca invaziile mongolilor in multe tari din Asia si Europa rasariteana, cuceririle turcesti din Asia Mica, incursiunile triburilor din tarile Africii ecuatoriale, in Africa de sud si altele.

O noua faza in miscarea migratorie a populatiilor este deschisa de epoca marilor descoperiri geografice.

in acest timp, spre America se indreapta fluvii de oameni. Mai intai spanioli si portughezi (in America Centrala si de Sud), apoi francezi, olandezi, englezi, scotieni, irlandezi - indeosebi in America de Nord.

Numai in cea de-a doua jumatate a secolului al XVIII-lea, din Europa au emigrat peste ocean circa un milion de oameni; aproape 23 din acestia sint originari din Marea Britanie. Sunt cunoscute de asemenea transmutarile fortate ale unui imens numar de negri - sclavi adusi din Africa in America si a1te colturi ale lumii.

Cercetarile actuale apreciaza cifra negrilor-sclavi la cateva zeci de milioane, ceea ce a determinat o depopulare a Africii in secolul al XVIII-lea si sporirea populatiei Americii. Negrii amestecati cu emigrantii din Europa au pus baza formarii multor natiuni latino-americane.

Secolele urmatoare marcheaza un proces continuu si sistematic al emigrarilor. Cele mai caracteristice pentru secolul XIX si inceputul secolului al XX-lea sint emigrarile de populatie din Europa in America; proces ce se accentueaza indeosebi prin anii 1830-1850, cand media anuala de emigranti din Europa in America atinge circa 3.000.000 persoane.

Emigratia europeana a fost strans legata de dezvoltarea rapida a capitalismului, ca urmare a aparitiei unei suprapopulari agrare, destramarii mestesugurilor si aparitiei somajului. Marile de peste ocean au oferit in acelasi timp campuri deschise, o cerere puternica de forta de munca.

## PRINCIPALELE ETAPE ALE MIGRATIEI IN SECOLELE XIX si XX

Migratia din ultimul secol si jumatate poate fi grupata, dupa numarul, originea si caracterul ei specific in cinci mari etape, si anume:

a) Etapa 1335-1846, perioada unor mari prefaceri social2 in aproape toate statele Europei occidentale, marcheaza o reinviore a migratiei din secolul al XVIII-lea. Curentii principali pornesc din tarile atlantice, indeosebi Anglia si Scotia, din tarile Scandinaviei si, in secundar, din Franta. Numarul celor plecati se apreciaza la circa 100 000 persoane in intreaga perioada, emigrantii fiind in principal tarani sau, in parte, mestesugari. Directiile de deplasare vizau indeosebi America de Nord si coloniile europene din Australia si Noua Zeelanda.

b) Etapa 1846-1880 se caracterizeaza prin deplasari masive care ajung la 300 000-500 000 persoane pe an. in aceasta perioada, in care predomina emigranti lipsiti de mijloace materiale, directiile de deplasare raman de regula aceleasi din perioada anterioara.

c) Etapa 1880-1914, perioada premergatoare primului razboi mondial, se caracterizeaza printr-o crestere puternica a emigratiei atingand, in medie, circa 800.000 persoane anual (cu maximum de 2 milioane in 1910, din care 1,3 mil. proveneau din Europa). Curentii de emigrare vizeaza de asemenea pe anglo-saxoni, la care se adauga locuitorii din Europa central-orientala si meridionala (ucraineni, polonezi, cehi, italieni). Participa activ japonezii si chinezii. Masa emigrantilor o formeaza muncitori necalificati, fara mijloace si resurse de trai. Zonele de imigrare se extind, America de Nord ramanand in continuare atractia principala.

Deplasările masive, într-o perioadă relativ redusă, creează situații sociale ale căror consecințe trag primele semnale de alarmă, generând ideea unei anumite reglementări a imigrației în ansamblu.

d) Etapa 1914-1940 prezintă trasături distincte. În amploare, spre deosebire de perioada de dinaintea primului război mondial, emigratia forțată rezultată din poziția unor guverne față de minoritățile naționale sau din alte atitudini politice și religioase, din condițiile unor tratate de pace, în urma formării noilor state independente etc.

Migrații însemnate au loc după războiul greco-turc (1921-1922). În Grecia au venit circa 1.200.000 greci din regiunea Turciei europene și din Asia Mică, iar în Turcia au venit circa 400.000 turci din Grecia sau din alte țări balcanice (Iugoslavia, Bulgaria).

După primul război mondial se învioră din nou emigratia europeană peste ocean, circa 600.000 de persoane, pentru că apoi să scadă, deoarece în S.U.A., Canada, Australia au apărut crizele economice care au îngreunat emigratia, dirijând-o în special spre America de Sud.

Dimensiunile emigrației cresc în anii de după 1930, când plecările sunt determinate nu numai de cauze economice, ci și politice. În total, în perioada 1918-1939 au plecat din Europa aproximativ 9 milioane persoane, dintre care circa jumătate în S.U.A., peste 110 în Argentina.

În această perioadă, se conturează o zonă de atracție a emigrației înspre Europa de vest, în special în Franța, Marea Britanie, Belgia, Elveția.

Prin apariția acestor noi zone de imigrare se anunță deja o inversiune a curenților tradiționali.

e) Etapa de după cel de-al doilea război mondial. Cel de-al doilea război mondial a determinat schimbări importante în mișcarea migratorie. Milioane de oameni au fost evacuați, alții au emigrat temporar, au avut loc schimburi de populație între țări vecine, au reinviat migrațiile determinate de cauze economice. Aceste migrații se deosebesc însă fundamental de cele de dinainte de război prin proporțiile, direcțiile și formele lor. Asemenea modificări au avut loc datorită noilor situații care caracterizează lumea capitalistă în această perioadă. Trebuie ținut seama, în primul rând, de faptul că formarea și dezvoltarea sistemului mondial socialist a redus sfera exploatarei capitaliste, influențând direct asupra acestui fenomen.

În ultimul deceniu, în mod deosebit, s-au produs modificări importante în caracterul migrațiilor tradiționale între fostele colonii și metropole. Este evidentă reducerea emigrației europenilor în țările Asiei și Africii; se constată de asemenea imigrarea masivă în Europa occidentală a funcționarilor, militarilor și membrilor familiilor lor.

### Direcțiile migrațiilor umane

Sintetizând volumul și direcțiile migrațiilor, îndeosebi din ultimele trei secole, obținem un tablou semnificativ al deplasărilor umane.

Primul loc între țările de emigrație îl dețin statele din Europa occidentală. Cea mai veche poate fi considerată emigratia iberică, cunoscută încă din secolul al XVI-lea și continuată într-un ritm

## Referate

Referate, Comentarii, Eseuri, Caracterizari  
<http://referatenoi.ro>

---

sustinut pana in secolul al XVIII-lea. in aceasta perioada, spre America de Sud si Centrala s-au indreptat circa doua milioane de spanioli si cateva sute de mii de portughezi. Dupa aceasta perioada, intensitatea emigratiei iberice este oscilatorie, insa continua pana in zilele noastre.

Atat prin vechime, cit mai ales prin volumul ei, se remarca emigratia britanica. Valoarea acestei emigratii numai in perioada 1825-1940 este de circa 21 milioane persoane, intr-o structura variata de la epoca la epoca. Aceasta emigratie este continua pana la inceputul secolului al XX-lea, cand se produce o "reintoarcere" a ei din S.U.A. si o "redistribuire" spre Canada, Australia, Africa de Sud s.a.

Emigratia germana formeaza un contingent de circa 6,5 milioane (1820-1930), cu intensitati maxime, indeosebi la sfarsitul secolului al XIX-lea si inceputul secolului al XX-lea. Ea cuprinde in primele faze, mai ales pe taranii Germaniei Orientale si Renaniei (zone cu o agricultura slaba) sau pe mestesugarii ruinati de concurenta marelui industrii; in perioada anilor 1930-1940 emigratia germana este dominata de refugiiati politici (circa 400.000 persoane).

inca din secolul al XVII-lea se afirma cu toata vigurozitatea emigratia scandinav. Ea cuprinde indeosebi o serie de categorii de muncitori specializati, marinari, taietori de lemne etc.

Emigratia franceza se afirma mai tarziu decat cele mentionate anterior si cu o intensitate mai redusa. Ea cuprinde indeosebi forta de munca disponibila din regiunile periferice ale Frantei, regiuni mai slab dezvoltate, in acele timpuri, din punct de vedere economic.

Din cadrul Europei meridionale si orientale se remarca indeosebi emigratia italiana care se manifesta catre sfarsitul secolului al XIX-lea (incepand cu anii 1880 pana in 1928 circa 17-18.000.000 persoane). Ea s-a orientat fie spre tarile vecine, fie spre tarile de peste ocean (S.U.A., Argentina, Brazilia). Curentul cel mai activ pornea din Italia de sud, din regiunile cu regim latifundiar, bazat pe o agricultura extensiva.

Deosebit de activa a fost si emigratia austro-ungara (circa 4,3 mil. persoane in perioada 1875-1914), cuprinzand indeosebi tarani saraci sau prigoniti politici.

Amintim de asemenea emigratia poloneza cu maximum de intensitate indeosebi in perioada 1919-1939, cand circa un milion polonezi s-au indreptat spre America sau alte tari ale Europei.

Traficul de sclavi din Africa se inscrie, de asemenea, in procesul miscarilor de populatii. Comerțul cu sclavi a inceput in secolul al XV-lea in Africa occidentala si atinge punctul sau culminant la finele secolului al XV III-lea. Se apreciaza la circa 20 milioane numarul negrilor deportati pe plantatiile de tutun, zahar, cafea din Brazilia si regiunea Caraibe. Un numar mare de negri au fost transportati, de asemenea, in celelalte tari din America de Sud precum si in S.U.A.

Comertul de sclavi a fost practicat de toate puterile coloniale. "Sclavagismul, afirma Karl Marx, este acela care a dat valoare coloniilor, coloniile sunt acelea care au creat comertul lumii, comertul din lumea intreaga este conditia de existenta a marii industrii. Astfel sclavajul este o categorie economica de cea mai mare importanta". Acest "fildes negru", provenit mai ales de pe coasta

occidentala a Africii ecuatoriale, a fost debarcat in America (la Santo Domingo), la numai 10 ani de la calatoria lui Columb. De atunci, cu o intensitate de neimaginat, a continuat, timp de mai bine de 50 ani, raspandindu-se in intreg continentul latino-american. in Brazilia ei au fost adusi pentru prima oara in anul 1532

in S.U.A., negrii sclavi au inceput sa fie adusi din anul 1619, fiind apreciat prin anul 1860 un numar total de aproximativ 4.000.000 persoane.

Dar emigratia s-a orientat nu numai spre continentul Americii, ci si spre o serie de tari din Europa sau Asia. Retin atentia, prin amploare si dimensiunile lor teritoriale, migratiile din Africa spre Europa si mai ales spre Franta, care in 1900 isi deschidea frontierele. in 1954, numarul "strainilor" atinge deja circa 1.000.000, iar mana de lucru nord-africana se apropie de o jumatate de milion.

Negotul cu sclavi negri a influentat depopularea multor regiuni ale Africii. Numarul total al sclavilor negri a fost apreciat la 20.000.000; dar daca tinem seama atat de faptul ca pentru a prinde un negru erau distrusi alti 3-4 negri, cat si de "pierderile" necalculate survenite in timpul calatoriilor, atunci desigur ca pierderea Africii poate fi apreciata la mai mult de 80.000.000 persoane.

Din cadrul continentului asiatic se remarca indeosebi emigratia indiana, chineza si japoneza care de pe la mijlocul secolului al XIX-lea pana in 1910 cuprindea circa 2,5 milioane emigranti in afara continentului.